

19. Οι Βυζαντινοί και οι Αράβες

1. Παρατηρήστε στον χάρτη 1 του βιβλίου σας τα βέλη που δείχνουν τις κινήσεις επέκτασης των Αράβων και τις περιοχές που, τελικά, αυτοί κατέκτησαν. Εντοπίστε στον χάρτη της τάξης τα σημερινά κράτη στα οποία ανήκουν οι περιοχές αυτές.
2. Διαβάστε το κείμενο-πηγή 4 και παρατηρήστε τις εικόνες 2, 3, και 4a, που είναι σχετικές με το «υγρό πυρ» και τη χρήση του. Συζητήστε στην τάξη τη σημασία του για την άμυνα του Βυζαντίου. Διατηρούν μυστικά όπλα κάποιες χώρες και σήμερα;
3. Οι νίκες του Λέοντα του Γ' στην Κωνσταντινούπολη και του Κάρολου Μαρτέλου, στο Πουατιέ, θεωρήθηκαν **σωτήριες** για την Ευρώπη. Παρατηρήστε πάλι τον χάρτη 1 και συζητήστε αυτόν τον χαρακτηρισμό στην τάξη.
4. Η θριαμβευτική υποδοχή των νικητών στρατηγών στην πρωτεύουσα, ήταν μια συνήθεια που ήρθε στο Βυζάντιο από τη Ρώμη. Παρατηρήστε τις εικόνες 4 του 1ου κεφαλαίου και 5.a του σημερινού. Διαβάστε τις λεζάντες και το κείμενο 5 και διαπιστώστε ομοιότητες και διαφορές που υπάρχουν ανάμεσά τους.
5. Διαβάστε το κείμενο 6 και συζητήστε στην τάξη παρόμοιες περιπτώσεις **αλληλεπίδρασης** και **ειρηνικής συνεργασίας** ανάμεσα σε λαούς, που πριν ήταν αντίπαλοι. Σχολιάστε ότι σας κάνει ιδιαίτερη εντύπωση.
6. Παρατηρήστε την παρακάτω εικόνα των άμαχων Βυζαντινών προσφύγων και σχολιάστε την ψυχική κατάσταση των προσώπων που απεικονίζονται σ' αυτή. Συμβαίνουν παρόμοια γεγονότα σήμερα; Πού και για ποιους λόγους;

Άμαχοι Βυζαντινοί εγκαταλεέπουν τη φλεγόμενη πόλη τους, για να σωθούν από Σαρακηνούς επιδρομέας
(Βενετία, Μαρκιανή Βιβλιοθήκη).